

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Helyi jelentőségű védett természeti terület neve: Concó-patak torkolati vidéke	
Utoljára módosítva: 2014-09-17 18:44:28	
Megye: Komárom-Esztergom	Községhatár: Ács
A terület kiterjedése: 86,2 hektár	Védetté nyilvánítás év: 2006
GPS koordináták: Concó-ér torkolat: WSG84 É 47,74108; K 018,00363 EOVS 571723; 266890 Lovadi-rét: WSG84 É 47,74041; K 017,99295 EOVS 570919; 266826	
Felmérést végző személy(ek) neve: Musicz László	
E-mail címe(k): fabalis@gmail.com	

A terület megközelíthetőségének leírása

(pl. melyik utcán kell elhagyni a települést stb.):

Ács 048/6, 082/10, 082/11, 082/12, 082/13, 082/14, 082/15, 082/16, 082/17, 082/18, 082/19, 082/20, 082/3, 082/4, 082/5, 082/6, 082/7, 082/8, 082/9 hrsz A nagy kiterjedésű helyi jelentőségű védett természeti területet 2 irányból lehet és érdemes megközelíteni. Concó-ér torkolat: Komárom felől Ács városának irányába haladva az első ácsi letérőt bal kéz felől elhagyjuk, majd jobb kéz felől az első rossz minőségű bitumenes útra rátérve haladunk a Duna felé. A bitumenes út átvált kavicsos, homokos úttá és így elérjük a Concó-ér gázlóját. Közben elhagyunk felhagyott kavicsbányát jobb kézről, melyben motoros és off road pálya üzemel. Lovadi-rét: Komárom felől Ács városának irányába haladva a második ácsi letérővel szemben jobb kézről van egy széles homokos út. Erre rátérve végig az út nyomvonalát követve haladjunk a Duna felé. Amikor az út több irányba szétválik, akkor is előre kell tovább mennünk, majd elérjük a Lovadi-rét felső száraz homoki gyepjeit, míg a belső részeken a mocsárréteket, ártéri puhafás ligeterdőket és a Duna lefűződött régi mederágát.

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

Terület rövid, szöveges bemutatása (max. 2000-2500 karakter):

megközelíthetőség, terület jellegének leírása (pl. természetes erdőfolt puhafa ligeterdővel stb.):
Védett érték jellege: állat- és növénytani, tájképi, kultúrtörténeti Látogathatóság: szabadon
Országos jelentőségű, vagy közösségi jelentőségű védett terület érin érintettség: Natura2000
Természetmegőrzési terület (Duna és ártere HUDI20034), Nemzeti Ökológiai Hálózat A
Concó-ér torkolat és a Lovadi-rét megyénkben egyedülálló, és az egész országra kitekintve is
ritka természeti értékeket őriz, amelynek megőrzése és fenntartása kiemelt feladat. Az itt
található ökoszisztéma – Concó-ér medre, mocsárrétek, ártéri puhafa ligeterdő, lefűződött Duna
ág – hosszú évszázadok alatt, speciális körülmények között alakult ki és váltak növényekben és
állatokban gazdaggá. Amellett, hogy a rét számos lágy- és fásszárú társulásnak, illetve
növénynek és élőlénynek szolgál otthonául, több gazda megélhetéséhez járul hozzá, így
biztosítva a szükséges természetvédelmi kezelést. Emellett a város kiemelt tájképi eleme,
valamint egy letűnt kor (ártéri gazdálkodás) utolsó hírmondója. Fontos tehát, hogy eredeti
formájában megőrizzük, és ez csak akkor lehetséges, ha a hagyományos gazdálkodási formákat
fenntartjuk rajta. Az élőhely kialakulásában és fenntartásához a rendszeres kaszálás és legeltetés
valamint a dunai áradások elengedhetetlenek. Ezekhez a körülményekhez alkalmazkodva alakult
ki egy egyedülállóan változatos ártéri ökoszisztéma, amelyből egyre kevesebb van nem csak
Magyarországon, de az Európai Közösségben is.

2. A TERÜLET ÁLTALÁNOS FELMÉRÉSE

2.1. Megtalálható még a védettség indoka a területen? - Igen

Szükség esetén részletezés, "Nem/Részben" válasz esetén indoklás:

2.2. Milyen élőhelyek mozaikok borítják a területet és milyen arányban?

28 % Erdő

70 % Gyep

0 % Cserjés

2 % Vizes terület

0 % Egyéb

2.3. Élőhelyi besorolás ÁNÉR- szerint (<http://www.novenyzetiterkep.hu/?q=magyar/node/45>):
OD, OB, H5b, D3 ecsetpázsitos (*Carici-Alopecuretum pratensis*) alegység, A1, B2, B3, B5, H4,
H5a, I1, J3, J4

2.4. Területhasználat (kérjük, jelölje az észlelteket): Kaszálás, Legeltetés, Erdészeti tevékenység
Egyéb típus:

Jellemzőik, intenzitás: legeltetés a Natura2000 legelőgazdálkodásnak megfelelően, míg kaszálás
évente maximum 2 alkalommal. Erdőgazdálkodás a mindenkori erdőterv és üzemterv alapján
zajlik.

2.5. Folyik-e természetvédelmi kezelés a területen? - Igen

Felmérés, Őrzés, Bemutatás, Özönnövények irtása, Legeltetés, Kaszálás, Kotrás, Rekonstrukció
Egyéb típus:

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

2.6. Megtalálhatóak-e az alábbi özőnfajok a területen, s milyen mennyiségben:

Akác: Kevés

Selyemkóró: Nincs

Parlagfű: Kevés

Magas/kanadai aranyvessző: Sok

Japánkeserűfű: Nincs

Gyalogakác: Kevés

Bálványfa ("ecetfa"): Kevés

Keskenylevelű ezüstfa: Nincs

Muflon: Nincs

Egyéb (nevezze meg): zöld juhar, amerikai kőrís, fekete dió

2.7. Része a terület a Natura 2000 hálózatnak? - Igen

Egy része: 100 %

2.8. Érintkezik a terület más természetes élőhelyekkel? - Igen

2.9. Ha igen, milyen típusú élőhellyel?

Concó-ér és Duna folyam medre és parti részei, mocsárrétek, száraz homoki gyepek, ártéri puhafa ligeterdő

2.10. Érintkezik a terület más természetvédelmi oltalmat élvező területtel? (pl. Natura 2000, országos védettség, ex lege) - Igen

2.11. Ha igen, milyen természetvédelmi oltalmat élvező területtel? - Natura 2000

Természetmegőrzési terület (Duna és ártere, HUDI20034)

2.12. Van védettséget jelző tábla a területen? - Igen

Darabszám: 1 (Natura 2000)

Állapotuk: jó

2.13. Vannak vadgazdálkodási létesítmények a területen?

Magasles: 2 db

Vadetető: 0 db

Szóró: 0 db

Egyéb (név és db):

Nincs

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

3. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es növényfajok és számolt vagy becsült mennyiségük felsorolása

(a becslés lehet tőszámra, vagy területnagyságra vonatkoztatott, fokozottan védett faj esetében pontos tőszámot kell megadni)

A gyepek között több tucat idős famatuzsálem (főleg fűz és fekete nyár egyedek találhatóak, némelyik mellmagassági törzskerülete meghaladja a 7-8 métert!) is találhatóak. A füzeket még pár vesszőtermelésre használták. A terület így nemcsak természetvédelmi, tájképi, de kultúrtörténeti szempontból is jelentős, egy letűnt kor – az ártéri gazdálkodás - egyik utolsó hírmondója. A korábban már említett famatuzsálemek között sok a veszélyeztetett genetikai állományú és egyre ritkább fekete nyár (*Populus nigra*). Megőrzésük erdészeti szempontból is fontos. Fokozottan védett növényfajok: nincs róla tudomásunk. Védett növényfajok: 5000-10000 tő nyári tőzike (*Leucjum aestivum*), 10000-20000 tő ligeti csillagvirág (*Scilla bifolia* agg.), 500-1000 tő szibériai nőzirom (*Iris sibirica*), 10000-20000 tő réti iszalag (*Clematis integrifolia*), 500-1000 tő mocsári aggófű (*Senecio paludosus*), 500-1000 tőmocsári lednek (*Lathyrus palustris*), 500-1000 tő réti legyezőfű (*Filipendula ulmaria*), 500-1000 tő üstökös veronika (*Veronica catenata*), 1000-2000 tő nyúlánk ibolya (*Viola elatior*)

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

4. Védett és fokozottan védett, ill. Natura 2000-es állatfajok és számolt vagy becsült mennyiségük

(fokozottan védett fajoknál pontos állomány nagyságot kell megadni)

Fokozottan védett rendszeresen szaporodó/vonuló/táplálkozni a területre járó fajok: fehér gólya (*Ciconia ciconia*): 1 pár költ a terület határán, rendszeres táplálkozó, illetve további kajtár csapatok; fekete gólya (*Ciconia nigra*): 1 pár költ a területen, rendszeres táplálkozó, illetve további kajtár csapatok; barna kánya (*Milvus migrans*): 1 pár költ a terület határán, rendszeres táplálkozó; rétisas (*Haliaeetus albicilla*): 1 pár költ a terület határán, rendszeres táplálkozó, illetve télen több egyed is mozog a területen; piroslábú cankó (*Tringa totanus*): alkalmi költő, 1-4 pár; haris (*Crex crex*): alkalmi pár 5-10 költ; vidra (*Lutra lutra*): 1-1 egyed látogatja a területet; eurázsiai hód (*Castor fiber*): 1-2 család él a közelben és kóborlásban, magas víznel megjelenik. Védett fészkelő/szaporodó/vonuló fajok: gyakori leánykoncér (*Rutilus pigus*), szórványos ragadozó őn (balin) (*Aspius aspius*), szórványos halványfoltú küllő (*Gobio albipinnatus*), ritka ingola fajok (*Eudontomyzon spp.*), szórványos selymes durbincs (*Gymnocephalus schraetzer*), gyakori szivárványos ökle (*Rhodeus sericeus amarus*), ritka német bucó (*Zingel streber*), ritka magyar bucó (*Zingel zingel*), szórványos vágócsík (*Cobitis taenia*), szórványos széles durbincs (*Gymnocephalus baloni*), gyakori réti csík (*Misgurnus fossilis*), szórványos garda (*Pelecus cultratus*), szórványos dunai tarajos gőte (*Triturus dobrogicus*), szórványos pettyes gőte (*Triturus vulgaris*), 1000-2000 vöröshasú unka (*Bombina bombina*), 1000-5000 barna varangy (*Bufo bufo*), 1000-5000 erdei béka (*Rana dalmatina*), 100-500 zöld levelibéka (*Hyla arborea*), 100-500 zöld gyík (*Lacerta viridis*), szórványos fürge gyík (*Lacerta agilis*), gyakori vízisikló (*Natrix natrix*), 5-10 pár berki tücsökmadár (*Locustella fluviatilis*), 2-4 pár fekete harkály (*Dryocopus martius*), 5-10 pár közép fakopáncs (*Dendrocopos medius*), 5-10 pár tövisszűrő gébics (*Lanius collurio*), 2-5 pár fürj (*Coturnix coturnix*), 5-10 pár sordély (*Emberiza calandra*), 10-15 pár sárga billegető (*Motacilla flava*), 3-5 pár rozsdás csuk (*Saxicola rubetra*), 4-6 pár cigánycsuk (*Saxicola torquata*), 2-3 pár búbos banka (*Upupa epops*), 2-4 pár nyaktekeres (*Jynx torquilla*), 1 pár héja (*Accipiter gentilis*), 1 pár barna rétihéja (*Circus aeruginosus*), 1 pár kabasólyom (*Falco subbuteo*), 3-5 pár kerti geze (*Hippolais icterina*), szórványos nagy szarvasbogár (*Lucanus cervus*), gyakori nagy gyöngyházlepke (*Argynnis paphia*), szórványos kis színjátszólepke (*Apatura ilia*), gyakori bógáncslepke (*Vanessa cardui*), szórványos kis róka lepke (*Aglais urticae*), gyakori fecskefarkú lepke (*Papilio machaon*), gyakori kardoslepke (*Iphiclides podalirius*), ritka nagy tűzlepke (*Lycaena dispar*), szórványos vérfű hangyaboglárka (*Maculinea teleius*), szórványos csíkos medvelepke (*Euplagia quadripunctaria*), szórványos farkasalmalepke (*Zerynthia polyxena*), szórványos kis pávaszem (*Saturnia pavonia*), ritka halálfejes lepke (*Acherontia atropos*), ritka holdkék szitakötő (*Coenagrion lunulatum*), ritka lápi szitakötő (*Leucorrhinia pectoralis*), ritka díszes légivadász (*Coenagrion ornatum*).

ÖKOLÓGIAI ÁLLAPOT-FELMÉRŐ ADATLAP

5. Egyéb észrevétel

Utoljára módosítva: 14/2012 (III.30.) A vízhez kötődő gyepeken érdemes lenne a vízmozgatás szabályozása (elzárni a csatornákat/árkokat), ahol a víz szántókat nem veszélyeztet. Szántók visszagyepesítése is javasolt. A gyeppek jellemzően nagyon szárazodnak. A terület legfőbb természetvédelmi problémáját a kezelés elmaradása mellett a tájidegen fás és lágyszárú fajok terjedése. Részben az erdő-ültetvények és az azokból történő besodródás jelentik (akác, zöld juhar, amerikai kőris, klón nyárok, bálványfa). Ezek kíméletes, minimális talajbolygatással járó, őshonos fafajokra való lecserélése volna a legfőbb feladat, hiszen több helyen már üzemtervezett erdő lett belőlük. Várhatóan Natura2000 kompenzációs projekt keretében 2014-ben a Concón küszöb megemelő műtárgy épül, illetve a régi torkolat melletti szigetnél a Kis-Duna ág ki lesz kotorva. (DINPI, ÉDUVIZIG)